

Op weg naar GEO-certificering

Golfbanen spelen in de hele wereld een belangrijke rol bij het behoud van de natuur en de open ruimte. Dat leidt, ook in Nederland, steeds vaker tot duurzaam beheer. 'Committed to Green', het natuur- en milieu-programma van de Koninklijke Nederlandse Golf Federatie (NGF), biedt concrete handvatten om het beheer van golfbanen te verbeteren en stimuleert golfbaan-beheerders om bewust om te gaan met natuur en milieu. Na voltooiing van het programma kan internationale certificering worden aangevraagd bij de Golf Environment Organization (GEO). Het bestuur van Golfclub Zeegersloot onderschrijft deze visie en heeft Hans van Weezel gevraagd om, als coördinator, een werkgroep te formeren ter verkrijging van het 'GEO-duurzaamheidscertificaat'.

Hans van Weezel

Na ruim een jaar van intensief onderzoek is een 61 pagina's tellend 'Visie en Werkplan' opgesteld. Het document, vormgegeven door Marijke Zorge, is inmiddels gepresenteerd aan een 'auditeur', die het plan namens de NGF zal toetsen alvorens de certificeringsaanvraag bij de Golf Environment Organization wordt ingediend. De plannen voldoen bovendien aan ISO 14001-voorwaarden (m.b.t. milieumanagementsystemen), zodat alle uit te voeren werkzaamheden en controles overzichtelijk staan geregistreerd.

The nature of Golfclub Zeegersloot

Met enige trots vertelt Hans van Weezel over het boekdikke resultaat van het inventariseren en evalueren van de 'duurzaamheid' bij Zeegersloot. "Deze certificatie gaat veel verder dan alleen de milieu-aspecten, zoals beschreven in de Flora- en Faunawet, maar vereist dat aan alle wettelijke eisen op het gebied van een duurzame bedrijfsvoering wordt

voldaan. Vandaar dat het document de titel "**The nature of Golfclub Zeegersloot**" heeft gekregen. Niet alleen de natuur, maar alle 'eigenschappen' van onze club zijn tegen het licht gehouden. Naast alles wat krioelt, groeit en bloeit op Zeegersloot kwamen ook allerlei zaken die bij een goede bedrijfsvoering horen, zoals inkoopbeleid, brandveiligheid, energie-verbruik, bedrijfshulpverlening, etcetera, aan de orde. Iedereen vindt 'duurzaamheid' tegenwoordig een normaal begrip, dus moeten we er met z'n allen voor zorgen dat de ecologische *footprint* die we nalaten niet groter wordt door het milieu zwaarder te belasten. Dat geldt uiteraard ook voor onze golfclub", aldus Hans van Weezel.

"Toen ik werd benaderd door het bestuur heb ik wel even gearzeld. Voor mij was de materie nieuw. Gelukkig gaf de NGF in het 'Comitted to Green'-programma een goede leidraad. Eerst moest worden bepaald 'waar we stonden'. Het was noodzakelijk om de club op alle fronten 'in kaart' te brengen, zodat kon worden bepaald in hoeverre werd voldaan aan de toepasselijke wetgeving, zoals de Boswet en de Flora- en Faunawet. Samen met Hans van Beek (BaCo), manager Frank Duivenvoorden en Leen van Reeuwijk, hoofd greenkeeping, ben ik aan de slag gegaan. Vrijwel direct zijn ook Wim Hillege en Paul de Greeve, vanwege hun flora- en fauna-kennis, en Willemijn van Eijk, namens Mangerie De Zeeger, bij het project betrokken. Ook konden we dankbaar gebruik maken van de archieven en expertise van de Gemeente en de Historische Vereniging Alphen aan den Rijn. Theo Wils heeft vervolgens de documentering en het ISO 14001-traject voor zijn rekening genomen.

Het heeft o.a. geresulteerd in een uitgebreide 'nul'-meting, met een nauwkeurige opsomming van alle zoogdieren, vogels, vissen, vlinders, reptielen, amfibieën, bomen en planten die op Zeegersloot voorkomen. Het is toch leuk om te weten dat zestig vogelsoorten, een vrij zeldzame dwergvleermuis, de ringslang en kleine modderkruiper hun habitat op Zeegersloot hebben. Ook zijn op boomstammen op de Griend- en Heuvelbaan korstmossen aangetroffen, die een indicator van schone lucht zijn. De kennis van Stef Strik (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid, IVN) was daarbij van grote waarde.

De cultuurhistorische waarde van 'ons' gebied blijkt bij nadere bestudering interessanter dan menigeen zal denken. De Coupépolder, het gebied waarin de Heuvelbaan en de Kromme Aar liggen, is van de Zuid- en Noordeinderpolder afgesneden toen in 1825 het Aarkanaal werd gegraven.

De Kromme Aar naast de Heuvelbaan

Zo weten we nu ook dat de Vierambachtspolder, waarin de Griendbaan ligt, als een typisch landschappelijk voorbeeld van een oude 'droogmakerij' wordt beschouwd en daarom is voorgedragen voor de 'Canon van het Nederlandse landschap'. Met name rond de holes 1, 2, 3 en 9 zijn de 'voeren en roeden' van het 'slagenlandschap' uit de 14^e eeuw nog te herkennen", vertelt Hans enthousiast.

De Griendbaan in de Vierambachtspolder

Het karakteristieke landschap op de Griendbaan

Visie en Werkplan

Puntsgewijs licht hij verder toe: "Vanuit de inventarisatie is een 'Visie en Werkplan' geformuleerd om de duurzaamheid van de golfclub op zes aandachtsgebieden te vergroten: *landschap en biotopen, water, energie en hulpbronnen, product- en ketenbeheer, milieukwaliteit en mens en samenleving.*

Daarbij is o.a. gekeken naar het water- en energieverbruik, de kwaliteit van het oppervlaktewater, het gebruik van beschermings- en bestrijdingsmiddelen en het verwerken van afval.

Ook zullen leveranciers van de club op duurzaamheid worden geselecteerd.

Vanzelfsprekend is er in de plannen veel aandacht voor het unieke landschap waarin de golfbaan ligt. Hoe kunnen bestaande biotopen worden uitgebreid en de habitat van sommige species beter worden beschermd? Om dat te realiseren zal, om een paar voorbeelden te noemen, in het broedseizoen de baan buiten het speelgedeelte niet worden gemaaid en mag gebaggerd slib pas na drie dagen worden verwijderd, om reptielen en amfibieën de kans te geven te ontsnappen.

Afgebroken takken en gesnoeide bomen zullen ter plekke tot takkenrillen en rolstapels worden verwerkt om alle beesten en beestjes een nóg betere leefomgeving te bieden.

Ook wordt bekeken of op de Griendbaan het pad tussen hole 4 en 5 kan worden verlegd, waardoor niet alleen het zicht op de Vierambachtspolder wordt geaccentueerd, maar ook de veiligheid van spelers op weg naar de *front tees* van hole 5 wordt vergroot.

De twee windmolentjes van 'Bakker IJlst' zullen, indien mogelijk, worden gerenoveerd en op diverse plaatsen in de baan zullen informatieborden worden geplaatst om spelers en bezoekers op interessante aspecten te attenderen.

Bij de holes 1,2, 3 en 9 van de Griendbaan en rondom het clubhuis zal de beplanting in lijn worden gebracht met de oorspronkelijke poldervegetatie. Daarmee wordt het uitzicht naar hole 9 van de Parkbaan, de houten brug naar de Heuvelbaan en het polderhuis naast het gemaal in 'ere' hersteld.

Impressie van het zicht op hole 9 (P) vanuit het clubhuis, zoals het nu is en na de aanpassingen van de beplanting zal worden.

En met het GEO-certificaat in handen zal dat natuurlijk allemaal nóg mooier zijn. Bij de aanvraag is echter van belang dat we laten zien dat we geen papieren exercitie uitvoeren, maar ook de betrokkenheid van de leden wordt aangetoond.

De Golfweekcommissie - in feite natuurlijk de deelnemers aan de golfweek - heeft reeds een fantastische bijdrage geleverd aan ons duurzaamheidsproject met de donatie van 10 zonnepanelen op het dak van de driving range. Er is daar plaats voor 100 panelen, die in de komende drie jaren 5% tot 10% van de elektriciteitsbehoefte kunnen opwekken. Daarom heeft ook de SeCo het plan geopperd om wedstrijden te organiseren met een verhoogd inschrijfgeld, waarvan een of meer zonnepanelen zullen worden aangekocht".

Allemaal gestes die aantonen dat het project waarmee we bezig zijn breed gedragen wordt", besluit Hans van Weezel met enige trots.

Ruud Taal,
communicatie Werkgroep Committed to Green